

Reflectietool houdt het gesprek gaande

Afgelopen schooljaar introduceerde het programma Versterking Samenwerking Lerarenopleidingen en Scholen (VSL) de [reflectietool](#) voor samenwerkingspartners. Het instrument helpt deelnemers in bijvoorbeeld opleidingscholen om te reflecteren op de onderlinge samenwerking. “We zijn in een samenwerking heel vaak bezig met concrete zaken”, stelt Edith Hilbink, landelijk projectleider VSL. “Soms is het dan goed om stil te staan bij de samenwerking zelf. De reflectietool biedt handvatten om over de samenwerking zelf in gesprek te gaan.”

Ambities en doelen

Samenwerken klinkt makkelijker dan het in de praktijk soms is. Afspraken maken over concrete activiteiten of het afwerken van een actielijstje is relatief eenvoudig. Maar soms komen ook andere vragen aan de orde. Bijvoorbeeld over de ambities of doelen van de samenwerking. Zijn die voor alle deelnemers nog gelijk? Spelen er nog onderliggende belangen mee en zijn die van invloed op de samenwerking?

Fricie en irritatie

“Deelnemers aan samenwerking zijn vaak verschillend en komen vaak ook uit verschillende organisaties met een eigen handelingsperspectief”, legt Edith uit. “De een is heel informeel, terwijl een volgende deelnemer heel nauwgezet alles wil vastleggen. Bij een derde deelnemer staat het belang van de eigen organisatie centraal, in plaats van het groepsbelang. Dat kan frictie of irritatie opleveren in een samenwerking. Met de reflectietool kun je juist over dat soort thema’s het gesprek aangaan en samen bijvoorbeeld afspraken maken over vervolgstappen. Zo voorkom je dat er punten onder water blijven en de samenwerking vastloopt.”

Verdere ontwikkeling

De reflectietool is ontwikkeld op verzoek van de samenwerkingsverbanden zelf en inmiddels is ze op veel plekken in gebruik. Het enthousiasme onder de deelnemers is groot, zo leert de ervaring. En dat is volgens Edith een logisch gevolg van de fase waarin veel samenwerkingsverbanden zich bevinden. “In de eerste fase ging de aandacht van de samenwerkingsverbanden vooral uit naar de opbouw en organisatie. Hoe zetten we een samenwerkingsverband op en wat is daar voor nodig. Het Versterkingsprogramma speelde en speelt daarbij de rol als ‘kritische vriend’. Nu merk je dat veel samenwerkingsverbanden een volgende stap willen zetten; zorgen dat ze op een duurzame manier verder kunnen. De reflectietool is wat dat betreft ook een ‘kritische vriend’ die helpt in de verdere ontwikkeling van de samenwerkingsverbanden, juist ook na afloop van het programma.”

Diverse onderdelen

De reflectietool bestaat uit verschillende onderdelen. De 'Praatplaat' is een middel om de samenwerking an sich bespreekbaar te maken; het 'Structuurschema' biedt handvatten om vast te leggen wat er is besproken is, welke acties en interventies worden ondernomen en wie wat en wanneer gaat doen. Ook is er een handleiding voor het gebruik van de reflectietool, een boekje met diverse werkvormen, een kaartspel en een animatiefilmpje. Dat laatste is ook in te zetten om binnen de groep het gesprek aan te gaan. Het instrument is geen blauwdruk, stelt Edith nadrukkelijk. "Uiteindelijk gaat het erom dat je binnen het samenwerkingsverband het gesprek gaande houdt en ook de lastige thema's bespreekt. Dat zorgt voor een duurzame en prettige samenwerking."

Naar de reflectietool

www.steunpuntopleidingsscholen.nl/vsls/#reflectietool